

Par sociālo palīdzību un sociālajiem pabalstiem

Izdoti saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 15. panta 1. daļas 7., 8., 9. punktu, "Par sociālo drošību", "Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma" 35. pantu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 12. panta 4. punktu un 43. panta 1. punktu, Bāriņtiesu likumu, likuma "Par pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 25. pantu, LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 946 "Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtība"

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Saistošajiem noteikumiem Nr. 9/2007, kas apstiprināti ar 2007. gada 19. septembra lēmumu Nr. 292 (protokols Nr. 22, 28. punkts), kas stājas spēkā 31.10.2007.)

Saistošajos noteikumos minēto terminu skaidrojums

■ **Sociālās palīdzības centrs (turpmāk SPC)** – Alūksnes pilsētas domes izveidota struktūrvienība, kurai Alūksnes pilsētas dome ir deleģējusi tiesības pieņemt lēmumus par sociālās palīdzības un sociālā pakalpojuma piešķiršanu un kura realizē pašvaldības funkciju nodrošināt personai, kura nespēj nodrošināt sevi/savu ģimeni un/vai pārvarēt īpašas dzīves grūtības tikai saviem spēkiem bez sabiedrības atbalsta, kurai ir vēlēšanās mainīt savu pašreizējo situāciju, saņem tās vajadzībām atbilstošus sociālās palīdzības pakalpojumus un sociālo palīdzību.

■ **Sociālā palīdzība** – naudas vai mantiskais pabalsts, kura piešķiršana balstās uz materiālo resursu novērtēšanu personām (ģimenēm), kurām trūkst līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai.

■ **Sociālie pabalsti** ir no pašvaldību budžeta izmaksājami pabalsti naudas vai mantas formā, kas tiek piešķirti personām (ģimenēm) ienākumu stabilizācijai līdz noteiktam līmenim, ja persona objektīvu iemeslu dēļ negūst pietiekamus ienākumus.

■ **Sociālais darbs** – profesionāla darbība, lai palīdzētu personām, ģimenēm, personu grupām un sabiedrībai kopumā veicināt vai atjaunot savu spēju sociāli funkcionēt, kā arī radīt šai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus.

■ **Sociālā darba speciālists** – persona, kurai ir likumā noteiktā izglītība (sertifikāts) un kura veic sociāla darbinieka, sociālā aprūpētāja, sociālā rehabilitētāja vai sociālās palīdzības organizatora profesionālos pienākumus.

■ **Pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai (turpmāk GMI)** – naudas vai mantiskais pabalsts vai naudas vai mantiskais pabalsts, ko piešķir ģimenēm vai atsevišķi dzīvojošām personām, kuras objektīvu apstākļu dēļ negūst pietiekamus ienākumus un kuras atzītas par trūcīgām. Šis pabalsts nodrošina katram ģimenes loceklim garantēto

minimālo ienākumu līmeni.

■ **Pamatvajadzības** – ēdiens, apģērbs, mājoklis, veselības aprūpe, obligātā izglītība.

■ **Klients** – persona, kas saņem sociālos pakalpojumus vai sociālo palīdzību.

■ **Aprūpe mājās** – pakalpojumi mājās pamatvajadzību apmierināšanai personām, kuras objektīvu apstākļu dēļ nevar sevi aprūpēt.

■ **Ģimene** – sastāv no laulātajiem, citām personām, kurām ir kopēji izdevumi par uzturu un kuras mitinās vienā mājoklī.

■ **Likumīgais apgādnieks** – persona, kurai ar likumu uzlikts apgādāšanas pienākums (bērni, vecāki, laulātie, vecvecāki un tamlīdzīgi).

■ **Krīze** – emocionālā, psihiskā līdzsvara zaudēšana, cilvēka stāvoklis, ko izraisījis ārējs notikums, kurus indivīds uztver sev kā būtisku zaudējumu.

■ **Trūcīga persona (ģimene)** – Ministru kabineta noteikumi Nr. 97 "Kārtība, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu" nosaka ienākumu un materiālā stāvokļa līmeni, kuru nepārsniedzot ģimene, kura sastāv no laulātajiem, personām, kurām ir kopēji izdevumi par uzturu un kuras mitinās vienā mājoklī, vai atsevišķi dzīvojoša persona tiek atzīta par trūcīgu.

■ **Maznodrošināta persona (ģimene)** – kārtību, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par maznodrošinātu Alūksnes pilsētas pašvaldība ir noteikusi atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 97 "Kārtība, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu".

■ **Mazaizsargāta persona (ģimene)** – Ministru kabineta noteikumi Nr. 32 "Noteikumi par sociāli mazaizsargāto personu grupām" nosaka personu loku, kuras atbilst sociāli mazaizsargāto personu grupu statusam.

1. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1.1. Saistošie noteikumi nosaka Alūksnes pilsētas domes sociālās palīdzības un sociālo pabalstu veidus, to apmēru, saņemšanas kārtību, kārtību, kādā piešķirams, aprēķināms un izmaksājams pabalsts, kā arī pabalstu piešķiršanas jautājumos pieņemto lēmumu apstrīdēšanas, pārsūdzēšanas kārtību.

1.2. Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt pašvaldības sociālās palīdzības sistēmu, kas nodrošinātu finansālu atbalstu trūcīgām un maznodrošinātām personām (ģimenēm), lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu viņu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

1.3. Pabalstus piešķir personai (ģimenei), kura savu dzīvesvietu deklarējusi Alūksnes pilsētas administratīvajā teritorijā.

1.4. Alūksnes pilsētas domes SPC izmaksā citus pabalstus pēc tam, kad apmierināts pamatots pilsētas trūcīgo iedzīvotāju pieprasījums pēc pabalsta GMI līmeņa nodrošināšanai.

1.5. Mazaizsargāto grupu personām (ģimenēm) gada laikā tiek piešķirts tikai viens no sociālās palīdzības, sociālā pabalsta vai sociālā pakalpojuma veidiem.

1.6. Trūcīgo grupu ģimenēm gada laikā saņemto pabalstu summa, izņemot 7.1.4. punktā noteikto pabalstu, nepārsniedz valsti noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru, atsevišķi dzīvojošai trūcīgai personai - 50% no valsti noteiktās minimālās mēneša darba algas.

SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA

2. SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS PABALSTU VEIDI

2.1. Sociālās palīdzības pabalsti trūcīgām personām (ģimenēm):

2.1.1. pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai (GMI);

2.1.2. vienreizējs pabalsts ārkārtas situācijā.

2.2. Atbilstoši sociālās palīdzības gada budžeta iespējām, ja ir apmierināts pamatots trūcīgo iedzīvotāju pieprasījums pēc pabalsta GMI līmeņa nodrošināšanai un izmaksāti pabalsti ārkārtas situācijā, Alūksnes pilsētas dome trūcīgām, maznodrošinātām un mazaizsargātām personām (ģimenēm) piešķir:

2.2.1. dzīvokļa pabalstu;

2.2.2. pabalstu medicīnas pakalpojumu apmaksai;

2.2.3. pabalstu bērna izglītībai un audzināšanai;

2.2.4. pabalstu personai (ģimenei), kurā piedzimis bērns;

2.2.5. pabalstu pārtikai uzturzīmju veidā.

3. PABALSTS GARANTĒTĀ MINIMĀLĀ IENĀKUMA LĪMEŅĀ NODROŠINĀŠANĀI

3.1. Alūksnes pilsētas pašvaldībā noteiktais garantētais minimālā ienākuma līmenis vienai personai ir atbilstoši 2003. gada 9. decembra LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 693 "Noteikumi par GMI līmeni un pabalsta apmēru GMI līmeņa nodrošināšanai".

3.2. Pabalstu piešķir personai (ģimenei), kurai noteikta atbilstība trūcīgas personas (ģimenes) statusam atbilstoši LR Ministru kabineta 2003. gada 25. februāra noteikumiem Nr. 97 "Kārtība, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu".

3.3. Pabalstu piešķir, aprēķina un izmaksā atbilstoši LR Ministru kabineta 2003. gada 25. februāra noteikumiem Nr. 96 "Kārtība, kādā piešķirams, aprēķināms un izmaksājams pabalsts garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai".

3.4. Vienojoties ar pabalsta pieprasītāju, pabalstu var izmaksāt naudā vai apmaksāt pakalpojumus (preces), kas nepieciešamas personas vai tās ģimenes locekļu pamatvajadzību apmierināšanai.

4. VIENREIZĒJS PABALSTS ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀ

4.1. Pabalstu ārkārtas situācijā (stihiska nelaime vai iepriekš neparedzami apstākļi, t.sk. ģimenes locekļa nāve) piešķir līdz vienai valsti noteiktajai minimālajai mēneša darba algai personai (ģimenei), neizvērtējot personas (ģimenes) ienākumus,

Grozījumi: Saistošie noteikumi Nr. 9/2007

Apstiprināti ar Alūksnes pilsētas domes 19.09.2007. lēmumu Nr. 292 (protokols Nr. 22, 28.p.)

bet ņemot vērā iepriekš neparedzamo apstākļu radīto zaudējumu sekas, un tikai tajos gadījumos, ja nepienākas cits valsts noteiktais pabalsts vai tas ir nepietiekams minimālo izdevumu segšanai.

4.2. Pabalstu piešķir, ja pieprasītāja iesniegums saņemts ne vēlāk kā piecu darba dienu laikā no ārkārtas situācijas rašanās.

4.3. Pabalstu ārkārtas situācijā personas nāves gadījumā piešķir mirušā ģimenes locekļiem (apgādniekiem) vai personai, kura uzņemas apbedīšanu. Piešķiršanas pamats ir dzimtsarakstu nodaļas izsniegta noteikta parauga izziņa par miršanas fakta reģistrāciju (uzrādāms oriģināls) un dzimtsarakstu nodaļas izsniegta izziņa pabalsta saņemšanai (oriģināls).

4.4. Gadījumos, ja mirusi persona, kuras dzīvesvieta ir deklarēta Alūksnes pilsētas administratīvajā teritorijā un tai nav apgādnieku, SPC slēdz vienošanos ar fizisku (juridisku) personu par šī pakalpojuma organizēšanu un sedz ar apbedīšanu saistītos izdevumus.

4.5. Pabalstu piešķir ar SPC vadītāja lēmumu.

4.6. Pabalstu izmaksā divu darba dienu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža Alūksnes pilsētas domes centralizētajā grāmatvedības un uzskaites nodaļā.

5. DZĪVOKĻA PABALSTS

5.1. Tiesības saņemt pabalstu ir trūcīgām, maznodrošinātām, mazaizsargātām personām (ģimenēm), kuru ienākumi pēc komunālo pakalpojumu samaksas uz vienu personu apkures sezonā no 1. oktobra līdz 1. maijam nepārsniedz 50 % no minimālās mēneša darba algas un kuras pilda līdzdarbības pienākumus.

5.2. Deklarāciju par pabalsta piešķiršanu pieprasītājs var iesniegt SPC vienlaikus ar iesniegumu novērtēt atbilstību maznodrošinātas personas (ģimenes) statusam vai pēc maznodrošinātas personas (ģimenes) statusa piešķiršanas.

5.3. Dzīvokļa pabalstu par īri un komunālajiem maksājumiem maznodrošinātām personām (ģimenēm) piešķir vienreiz apkures sezonas laikā.

5.4. Dzīvokļa pabalsta aprēķināšanas formula: dzīvokļa pabalsts = (5% no minimālās mēneša darba algas + Ls 1,00 x (nepilngadīgo personu skaits ģimenē/vientuļie pensionāri) x 7 mēneši, kur 5% no minimālās mēneša darba algas ir piešķiramā pabalsta pamatsumma uz dzīvokli, piemaksājot par katru dzīvokli pierakstītu nepilngadīgu personu Ls 1,00 vai piemaksājot Ls 1,00 vientuļam pensionāram, un iegūto summu reizinot ar 7 mēnešiem, par kuriem ir paredzēts pabalsts.

5.5. Aprēķinot dzīvokļa pabalstu, saņemto GMI pabalstu ieskaita personas (ģimenes) rīcībā esošajos ienākumos.

5.6. Izdevumos par dzīvokli tiek ieskaitīti:

5.6.1. par dzīvojamo telpu īri

Saistošie noteikumi Nr. 7/2007

Apstiprināti ar Alūksnes pilsētas domes 19.07.2007. lēmumu Nr. 233 (protokols Nr. 18, 13. p.)

vai uzturēšanu, apkuri, ūdeni, kanalizāciju, atkritumiem – atbilstoši maksājumu dokumentam norādītajai summai;

5.6.2. par gāzi – 1m³ mēnesī personai (atbilstoši attiecīgajā laikā spēkā esošiem pakalpojumu tarifiem);

5.6.3. par elektroenerģiju – 100 kW ģimenei;

5.6.4. izdevumi par telefonu Ls 6,00 apmērā (ja summa par telefonsarunām mēnesī pārsniedz Ls 6,00, dzīvokļa pabalsta apmērs var tikt samazināts).

5.7. Izdevumos par dzīvokli nav ieskaitāma maksa par kabeļtelevīziju.

5.8. Pabalsts ir netiešs, t.i., līdzekļi tiek pārskaitīti pakalpojuma sniedzējam.

5.9. Lai saņemtu dzīvokļa pabalstu, pabalsta pieprasītājs SPC aizpilda iztikas līdzekļu deklarāciju, kurā jādeklarē:

5.9.1. savas ģimenes locekļu ienākumi pēdējo trīs mēnešu laikā;

5.9.2. ģimenes rīcībā esošie īpašumi un uzkrājumi;

5.9.3. likumīgo apgādnieku esamība un viņu materiālais stāvoklis.

5.10. Pie deklarācijas aizpildīšanas pabalsta pieprasītājs uzrāda pasi un iesniedz šādus dokumentus:

5.10.1. izziņu par deklarēto dzīvesvietu;

5.10.2. visas komunālo maksājumu kvītis par pēdējā mēneša apmaksas summām;

5.10.3. dokumentu, kurš apliecina dzīvokļa lietošanas, īpašuma vai īres tiesības;

5.10.4. telefona apmaksas rēķinus par pēdējiem trīs mēnešiem;

5.10.5. strādājošiem – izziņa par ienākumiem no algota darba pēdējo trīs mēnešu laikā (pēc iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu nomaksas);

5.10.6. pensionāriem – Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņa par pensijas apmēru;

5.10.7. invalīdiem – Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņa par pensijas apmēru;

5.10.8. bezdarbniekiem – Nodarbinātības Valsts dienesta izdota uzskaites karte, ja saņem pabalstu – izziņa par bezdarbnieka pabalsta saņemšanu no Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras;

5.10.9. aizbildņiem – lēmums par aizbildniecību;

5.10.10. studentiem – izziņu no mācību iestādes;

5.10.11. uzturlīdzekļu garantijas fonda lēmums par uzturlīdzekļu izmaksāšanu;

5.10.12. ja ģimenē ir nepilngadīgi bērni vai bērni, kuri mācās - Valsts Sociālās aģentūras izziņa par bērnu pabalsta apmēru;

5.10.13. pēc nepieciešamības sociālā darba speciālists ir tiesīgs pieprasīt arī citus dokumentus.

5.11. Sociālās palīdzības centra sociālā darba speciālists ar pieprasītāju noslēdz vienošanos, kurā paredz pieprasītājam un darbspējīgajiem ģimenes locekļiem pildāmos līdzdarbības pienākumus.